

El Palau Solterra de Torroella reivindica el llegat artístic i el patrimoni invisible de la fotografia analògica privada

L'exposició 'Portes endins' recull més de 300 instantànies vernaculars de la col·lecció del barceloní Jordi Baron

El Palau Solterra de Torroella de Montgrí reivindica el llegat artístic i el patrimoni invisible de la fotografia analògica privada. L'exposició 'Portes endins. Els arxius dels altres' recull més de 300 instantànies vernaculars -és a dir, sense intenció artística- que el barceloní Jordi Baron ha anat adquirint a fires especialitzades, botigues de vell, encants i subhastes. La mostra, subratlla Baron, permet fer una nova relectura de totes aquestes imatges, reivindicant també fotos que acaben essent "un mirall de la pròpia vida". Més encara, en un temps en què l'auge de la fotografia digital està abocant els àlbums familiars a la desaparició. L'exposició s'inaugura aquest dissabte i es podrà veure fins a mitjans novembre. Un dinar familiar, unes vacances a Milà, una mosca, retrats on intencionadament s'ha retallat la cara d'algú que hi apareix, cotxes antics o, fins i tot, instantànies fetes per 'voyeurs' en un minigolf i altres més pujades de to. Totes elles són fotografies fetes per particulars, o també per professionals, però sense cap mena d'intenció artística. El seu únic objectiu era atresorar una part del dia a dia a través d'una càmera analògica. Ara, la Fundació Vila Casas reivindica el llegat i el valor patrimonial de totes aquestes instantànies vernaculars. Ho fa aplegant-ne més de 300, que formen part de la col·lecció particular de Jordi Baron. Fotògraf, però també antiquari i col·leccionista, durant dècades Baron les ha adquirides en fires especialitzades, encants, subhastes i habitatges buits de Barcelona i la seva rodalia. Datades entre els anys 1945 i 2000, aquestes imatges ofereixen una panoràmica singular de la vida quotidiana de la segona meitat del segle XX i valoren un patrimoni visual fràgil, dispers i sovint invisible. "Fa tot just 25 anys que la fotografia analògica, la química, va anar quedant relegada amb l'aparició de la digital; i tots aquests àlbums familiars, o instantànies desenfocades i amb errors, s'han anat perdent", explica Baron. Tot i fer-se sense intenció artística, però, 'Portes endins. Els arxius dels altres' reivindica la força d'aquestes instantànies vernaculars. Perquè documenten gestos, costums, formes i experiències personals d'un temps recent, i també -com explica Baron- són "un mirall de la pròpia vida". De fet, el mateix col·leccionista recorda que "fins al 99% de les fotografies que es prenen són fetes per aficionats, i tan sols un 1% per professionals i artistes". L'exposició al Palau Solterra reuneix fotografies domèstiques, retrats, escenes de vacances, celebracions populars, paisatges suburbans, rituals religiosos i documents vinculats a la transformació social i urbana del país. També incorpora materials d'una gran singularitat visual que revelen dimensions més íntimes o ocultes de la pràctica fotogràfica: fotografies eròtiques amateurs, imatges clandestines, exercicis d'exhibicionisme o sèries marcades pel voyeurisme, testimonis d'una cultura visual que habitualment restava confinada a l'àmbit privat. L'exposició s'articula en vuit àmbits temàtics (Som fotògrafs, Enigma, No corris pare, Suburbia, Vida domèstica, Temps lliure, 'Los amigos de Blas' i Erotomania). Tots ells exploren les múltiples funcions que la fotografia ha tingut en la vida quotidiana. Des de la construcció de records familiars i identitats personals fins a la documentació del lleure, els canvis urbans, el desig, la fascinació per la celebritat o les imatges que, descontextualitzades, esdevenen autèntics enigmes visuals. "En aquesta exposició podran veure els clixés visuals d'una època, les fotografies banals que tothom feia, però també imatges que són veritables enigmes de misteri i bellesa", subratlla el comissari de la mostra, Fèlix Pérez-Hita. "Més interessant que les piràmides dels faraons és aquesta panoràmica de la vida quotidiana de la gent del carrer, d'allò que gairebé tothom feia en una època determinada, en públic o en secret", hi afegeix. Pérez-Hita destaca que dins la mostra hi ha un àmbit especialment singular. Ocupa tot un pany de paret i està dedicat a Blas Marín, un personatge anònim que durant dècades va fotografiar-se amb famosos. "Anticipava pràctiques que avui associem a la cultura del selfie, però tenint en compte que en aquest cas són fotografies fetes amb carret", subratlla el comissari. De l'exposició, també en destaca l'espai 'Enigma',

que reuneix imatges descontextualitzades o de significat incert. Fotografies que el pas del temps ha convertit en misteris visuals oberts a noves interpretacions. L'exposició 'Portes endins. Els arxius dels altres' s'inaugurarà aquest dissabte 27 de juny. Es podrà veure al Palau Solterra de Torroella de Montgrí, una de les seus de la Fundació Vila Casas, fins al 15 de novembre.

Font del document:

<https://www.diaridegirona.cat/cultura/2026/06/25/palau-solterra-torroella-reivindica-llegat-131804008.html>